

**แนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย
ในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม**
**Guidelines for Preparing for the Autonomous University Administration
of Pibulsongkram Rajabhat University**

ณิชนันท์ สิริไสยาสน์ และ โชติ บดีรัฐ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Nidchanun Sirisaiyas and Chot Bodeerat

Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author, E – mail: nidchanun23@gmail.com

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐมีการเปลี่ยนแปลงด้านการอุดมศึกษาครั้งใหญ่ เพื่อให้มหาวิทยาลัยทันต่อการพัฒนา ให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา คือ 1) ความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 2) เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ 3) ปัญหา และอุปสรรค และแนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน โดยการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ ใช้เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม ได้ค่า IOC มากกว่า 0.6 และค่า Reliability เท่ากับ 0.962 กลุ่มตัวอย่างการวิจัยประกอบด้วย บุคลากรสายวิชาการ จำนวน 284 คน และทำการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยเครื่องมือที่เป็นแนวทางสัมภาษณ์ กับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ จำนวน 10 คน

ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรมีความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.27) 2. ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความพร้อมของบุคลากรต่อการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า อายุ ระดับการศึกษาสูงสุดประเภทบุคลากร และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่ต่างกัน มีความคาดหวังแตกต่างกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนประชาชนที่มี เพศ ตำแหน่ง และอัตราเงินเดือนในปัจจุบัน ที่ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. ปัญหา และอุปสรรค และแนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเกิดจากการสนับสนุนจากรัฐ และบุคลากรอาจารย์ยังไม่มีมีความความพร้อมในการพัฒนาการเรียนการสอนในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพได้จึงทำให้ภาระงานบางตำแหน่งมีความซ้ำซ้อนและไม่สอดคล้องกัน

คำสำคัญ: ความพร้อม; มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ; ความคาดหวัง

Abstracts

Currently, public universities have undergone massive changes in higher education. So that the university can catch up with the development To be equal to the civilized country This research aims to study: 1) Readiness to be an autonomous university, 2) Compare personal factors with the level of expectations of personnel towards autonomous universities, 3) Problems and obstacles and guidelines for the management of autonomous universities. Case Study of Pibulsongkram Rajabhat University A result of this study was found in the following aspects. This research is a combination research by quantitative and qualitative research. The research instruments were questionnaires and IOC values greater than 0.6 and Reliability were 0.962. Academic personnel of 284 people and conduct in-depth interviews. With tools that guide interviews With management and staff of 10 people

1. The personnel autonomous university administration case study of Pibulsongkram Rajabhat University overall was at a high level with an average of 4.27. 2. Personal factors and the level of Readiness of personnel towards autonomous universities found that personal with age, highest level of education, personnel type And the length of time to perform different tasks has different expectations. Therefore according to the assumptions set People with different gender, position and current salary have different opinions. No different Therefore, the hypothesis was rejected. 3. Problems and obstacles and guidelines in the management of autonomous universities. The case study of Pibulsongkram Rajabhat University is the result of government support and the staff of the lecturers are not ready to develop teaching and learning in producing graduates to have quality and efficiency, thus causing duplication and inconsistent workload of some positions.

Keywords: Readiness; University Autonomy; Expectations.

บทนำ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นสถาบันอุดมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงด้านการอุดมศึกษาครั้งใหญ่ คือจะต้องเป็นสถาบันที่สามารถพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือเพื่อผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง และความร่วมมือในด้านการวิจัยและการสร้างสรรค์นวัตกรรมกับหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศ เพื่อช่วยให้งานวิจัยเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และชุมชน รวมถึงด้านระบบงบประมาณ จากภารกิจของกระทรวงได้ จึงส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต้องตื่นตัวกับการเปลี่ยนสถานภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในครั้งนี้ เพื่อจัดระบบการบริหารจัดการใหม่โดยแยกออกจากระบบราชการ แต่ยังได้รับเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐทำการจัดสรรให้ต่อไปอยู่ เพื่อนำไปใช้จ่ายตามความจำเป็นตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยและให้ทันต่อการพัฒนาให้ทัดเทียมกับอารยประเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพียงมหาวิทยาลัยเดียวที่อยู่ในกำกับของรัฐ นั่นก็คือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ซึ่งแปรสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล และเปลี่ยนชื่อเป็น

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ.2558 และยังมีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ซึ่งกำลังอยู่ในกระบวนการพิจารณาแปรสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเช่นกัน จากการค้นคว้ามหาวิทยาลัยที่แปรสภาพเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐแล้ว พบว่ามีข้อดีและอุปสรรค คือ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้มีอิสระ เกิดความคล่องตัว ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยมากขึ้น คือมีสิทธิ์ตัดสินใจในการบริหารจัดการองค์กรของตนเอง เช่นการมีเสรีภาพทางวิชาการสามารถเปิดหลักสูตรเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน การมีความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้ทรัพยากร เช่น สวัสดิการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยเทียบเท่าเอกชน เป็นต้น ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะทำให้มหาวิทยาลัยทำหน้าที่ของตนในฐานะมหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มที่ ส่วนข้อเสียและอุปสรรค คือ ค่าเล่าเรียนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นการตัดโอกาสทางการศึกษาของผู้ที่มีรายได้น้อยทางอ้อม คณะหรือหลักสูตรที่ไม่คุ้มทุนในการเปิดสอน อาจจะต้องปิดตัวลง การบริหารงานของฝ่ายบริหารอาจจะไม่โปร่งใส ตรวจสอบได้ยาก เป็นต้น แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ยังคงต้องอยู่ภายใต้กลไกของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยจะสามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับในการบริหารจัดการในเรื่องต่างๆ ได้เอง ภายใต้กรอบแห่งพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งการบริหารจัดการจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ การเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญ 3 ประการ เมื่อเปรียบเทียบกับมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นส่วนราชการได้แก่ 1.การบริหารงานบุคคล 2.การบริหารการเงินและทรัพย์สินและ 3.การปรับโครงสร้างองค์กร (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ,2560 : ออนไลน์)

ดังนั้น การศึกษาเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามนั้น ผู้วิจัยได้เลือกตามการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดในประเทศไทยเพื่อการส่งเสริมการบริหารงานแบบบูรณาการ โดยในกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 จะประกอบไปด้วยจังหวัดพิษณุโลก ตาก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์ ซึ่งจังหวัดพิษณุโลกจะเป็นศูนย์ปฏิบัติการระดับจังหวัด และตัวผู้วิจัยเองก็ปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ดังนั้นจึงต้องการที่จะศึกษาถึงสิ่งที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัย ราชภัฏพิบูลสงครามผ่านพ้นสถานการณ์ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลง โดยการนำการบริหารจัดการที่ดีมาใช้ภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์การที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาที่จำเป็นต้องเลือกเปิดสาขาวิชาที่เน้นความรู้ความสามารถและทักษะความเชี่ยวชาญที่ตรงกับความต้องการของสังคม เป็นต้น ซึ่งการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐก็อาจจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผ่านพ้นความเปลี่ยนแปลง และจัดระบบการบริหารจัดการให้รับกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 978 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ บุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ใช้สูตรคำนวณของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 284 คน โดยเลือกวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

1.3 กลุ่มเป้าหมายที่ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ ได้ค่า IOC มากกว่า 0.6 และค่า Reliability เท่ากับ 0.962 คือ **ลักษณะของเครื่องมือ 1. แบบสอบถาม** มีลักษณะปลายปิดและปลายเปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 7 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประเภทของบุคลากรของมหาวิทยาลัย ระยะเวลาปฏิบัติงาน และอัตราเงินเดือน **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามที่ใช้วัดความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานและบริหารจัดการในการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน

ประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 21 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทั่วไปต่อแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 8 ข้อ ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี 2. แบบสัมภาษณ์ มีลักษณะปลายเปิด โดยเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) ให้ตอบโดยเสรี จำนวน 3 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากวิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงอธิการบดีเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2. ทำการจัดส่งแบบสอบถามและจัดเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างด้วย Google form จำนวน 284 ชุด ได้รับกลับคืนทุกชุด คิดเป็นร้อยละ 100 3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบคำถาม และ 4. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1. ผู้วิจัยลงพื้นที่ทำการสัมภาษณ์กับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 2. การสัมภาษณ์เชิงลึก และการสัมภาษณ์ทั่วไป ประกอบด้วย การซักถาม พูดคุยถึงเรื่องราวต่างๆ รวม 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และ ด้านการปรับโครงสร้างองค์กร 3. จดบันทึกภาคสนาม (Field note) ผู้วิจัยได้ทำการจดรวบรวมข้อมูล และมีการบันทึกเทปถอดเทป จากการสังเกต การสัมภาษณ์ เพื่อมิให้ลืมข้อมูล และทำการสรุปข้อมูลที่ได้ทุกวันที่ได้สังเกตและสัมภาษณ์ภาคสนาม และเพื่อได้ทบทวนให้ทราบได้ว่าได้ข้อมูลเพียงพอหรือไม่ 4. ได้ทำการค้นหาข้อมูลจากเอกสารต่างๆ รวมถึงการสืบค้นหาข้อมูลจากระบบสารสนเทศ (IT)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) 1. ใช้สถิติจำนวน (Frequency) และร้อยละ (Percentage) อธิบาย

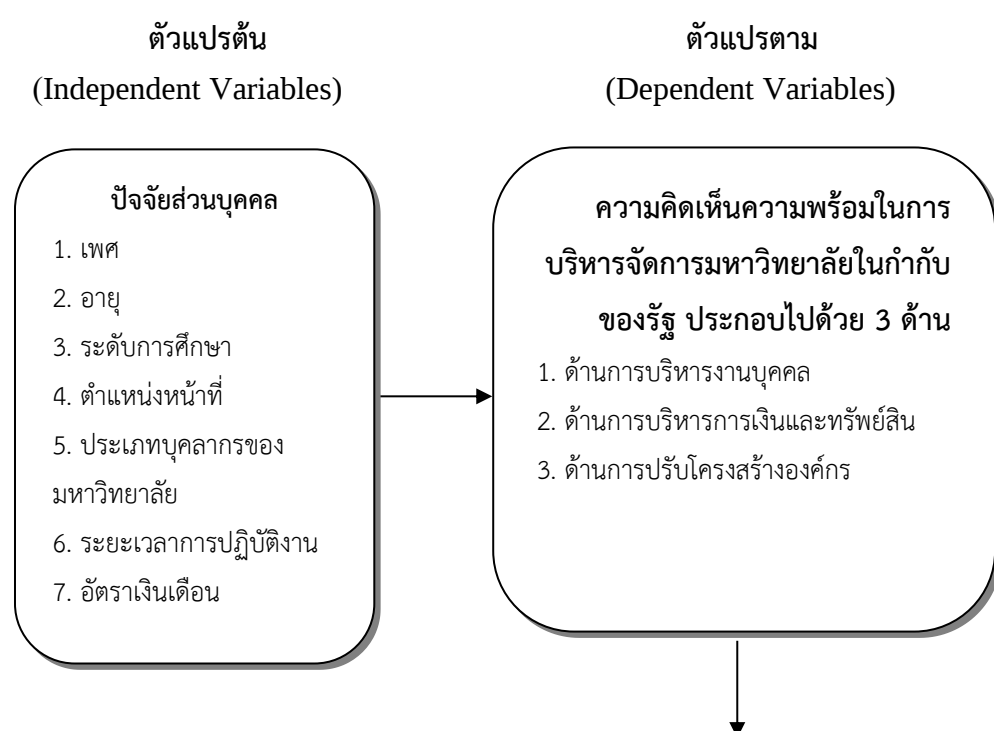
ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล 2. ใช้สถิติวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อธิบายข้อมูล ระดับการดำเนินงานและบริหารจัดการในการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พิบูลสงคราม นำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย **สถิติอนุมาน (Inferential Statistics)** 1. ใช้สถิติทดสอบค่าที (t-test) (Independent Samples) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม 2. ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่าง จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท และประมวลผลเข้าด้วยกัน รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยทำการศึกษาความพร้อมในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย

การแก้ไขปัญหา และอุปสรรค
ในการเป็นมหาวิทยาลัย
ในกำกับของรัฐ

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มบุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 65.8 และเพศชาย จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 34.2 อายุระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 40.5 มีระดับการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 อยู่ในประเภทบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 50.7 มีตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัยเงินแผ่นดิน จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 49.3 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 36.3 และมีอัตราเงินเดือน 25,001 – 30,000 บาท จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ผลการวิจัย พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อเรียงลำดับ พบว่า ด้านบริหารงานบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และด้านการปรับโครงสร้างองค์กร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) ตามลำดับ

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยส่วนบุคคลกับความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า

1. เพศ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไม่แตกต่างกัน ดังนั้น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. อายุ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แตกต่างกัน ในด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน

และด้านการปรับโครงสร้างองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ระดับการศึกษาสูงสุด ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แตกต่างกัน ในด้านบริหารงานบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ประเภทบุคลากร ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แตกต่างกัน ในด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารการเงิน และทรัพย์สิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

5. ตำแหน่ง ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม แตกต่างกัน ในด้านบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน และด้านการปรับโครงสร้างองค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

7. อัตราเงินเดือนในปัจจุบัน ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ไม่แตกต่างกัน จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาการปรับเปลี่ยนสถานะเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายของรัฐบาล และด้วยสถานการณ์โรคระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้น เพื่อความอยู่รอดในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และอุปสรรค คือ ค่าเล่าเรียนเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นการตัดโอกาสทางการศึกษาของผู้ที่มีรายได้น้อยทางอ้อม คณะหรือหลักสูตรที่ไม่คุ้มทุนในการเปิดสอน อาจจะต้องปิดตัวลงแต่ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ยังคงต้องอยู่ภายใต้กลไกของสภามหาวิทยาลัยโดยสภามหาวิทยาลัยจะสามารถกำหนดระเบียบข้อบังคับในการบริหารจัดการในเรื่องต่าง ๆ ได้เอง ภายใต้กรอบแห่งพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยรัฐ

2. แนวทางในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า เพื่อเป็นแนวทางและสร้างความเข้าใจต่อประชาคมภายในมหาวิทยาลัย ซึ่งการได้งบประมาณอย่างเพียงพอที่จะประกันคุณภาพการศึกษา การบริหารงาน จะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยเป็นส่วนใหญ่ และมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน โดยมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงโดยให้มหาวิทยาลัยใช้หลักบริหารจัดการที่ดี โดยอาจออกข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เพื่อเป็นแนวทางในการออกระเบียบข้อบังคับซึ่งเน้นความรู้ความสามารถและทักษะความเชี่ยวชาญที่ตรงกับความต้องการของสังคม

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ แล้วจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. แนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า ความพร้อมในการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มบุคลากรสายวิชาการ และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการในมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพศหญิงและเพศชายมีอายุระหว่าง 30-39 ปี ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มีตำแหน่งพนักงานมหาวิทยาลัยเงินแผ่นดิน โดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 6 – 10 ปี และมีอัตราเงินเดือน 25,001 – 30,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สกุลรัตน์ อุณวรงค์ และคณะ (2556 : 63) ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ : เปรียบเทียบพนักงานผู้สอน (มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี) พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ในการศึกษาครั้งนี้เป็นเพศหญิง โดยมีส่วนร่วมในการออกนโยบายและการปฏิบัติงานตามภาระงานที่ควรจะมีอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยในภาพรวมแล้วสรุปได้ พนักงานสายผู้สอนมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศา เขียวพุ่มพวง (2555 : 82) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการ ปฏิบัติงานหลังออกนอกระบบราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : มหาวิทยาลัยมหิดล” พบว่า บุคลากรส่วนใหญ่ที่มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานสูงกว่าบุคลากรที่เป็นพนักงานเงินรายได้ ลูกจ้างเงินรายได้จึงมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ที่อยู่ในระดับที่สูง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งนี้อาจเป็นการกำหนดอัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นๆ ที่เหมาะสมกับบริบทการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยโดยบุคลากรมีความคาดหวังความก้าวหน้าในสายงาน ทุกสายมีแนวทางที่ชัดเจนขึ้น ทำให้มีความเป็นไปได้และเกิดแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น

2. จากการศึกษาในการศึกษาการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัญหา อุปสรรค ในการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม การบริหารการจัดการโดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยแนวใหม่ ที่ต้องการให้มหาวิทยาลัยมีความเป็นอิสระในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านวิชาการ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของทุกมหาวิทยาลัย อีกประการหนึ่งที่สำคัญการเพื่อความอยู่รอดในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีการมีความเป็นเลิศทางวิชาการและการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการใช้ทรัพยากร การเป็น

มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมเรศ เนตาสีห์ (2553 : 73) ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พบว่า การจัดการเรียนการสอนเชิงรุกเพื่อรองรับการเปลี่ยน การพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้นักศึกษาตรวจสอบความรู้ และความสามารถของนักศึกษาได้ด้วยตนเอง เปิดฝึกอบรมแบบออนไลน์ และการเปิดหลักสูตรสหวิทยาการ ด้านการผลิตองค์ความรู้เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมโดยมีการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งยังสอดคล้อง นพรัฐพล ศรีบุญนาคน (2555 : 52) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การพัฒนาการบริหารของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในประเทศไทยจากการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ถึงปัญหาและจุดเด่น-จุดด้อย ของการบริหารมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ การบริหารมหาวิทยาลัยของรัฐในระบบราชการ การบริหารมหาวิทยาลัยของภาคเอกชนหรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ควรมีศรัทธา และดำเนินงานอย่างจริงจัง ตามหลักเสรีภาพและความเป็นเลิศทางวิชาการ และสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ได้แก่ คุณภาพ ประสิทธิภาพ การตอบสนองต่อความต้องการของสังคม สามารถแบ่งออก ด้านการบริหารงานบุคคล ระบบบริหารงานบุคคลเป็นข้อบังคับ โดยให้มีองค์กรบริหารงานบุคคลที่บุคลากรมีส่วนร่วม ยึดหลักการบริหารในระบบคุณธรรม มีระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรที่โปร่งใส เป็นระบบสำหรับผู้ทำดีมีคุณประโยชน์ที่ชัดเจน ขณะเดียวกันต้องจัดให้มีกลไกให้ความเป็นธรรมต่าง ๆ ได้แก่ ระบบการอุทธรณ์ร้องทุกข์ ที่ขึ้นตรงต่อสภามหาวิทยาลัย เกิดแรงจูงใจในความรักในองค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยมี ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบาย ด้านการบริหารงานบุคคล นอกจากในการดูแลเรื่องสวัสดิการของบุคลากรแล้วควรมีการสนับสนุนด้านการวิจัยหรือการศึกษาเพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาหรือสร้างนวัตกรรม ให้กับมหาวิทยาลัย
2. ในด้านการบริหารการเงินและทรัพย์สิน นอกจากการสนับสนุนให้มีความโปร่งใสเรื่องการทำงาน ควรมีผลักดันเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยให้เป็นแหล่งเงินหรืองบประมาณที่มั่นคงแน่นอนให้ดียิ่งขึ้น เพื่อการพัฒนาคุณภาพบริการตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อรับเมื่อมีการแข่งขันกับสถาบันอื่นๆ
3. ในด้านการปรับโครงสร้างองค์กร ควรทำการปรับรูปแบบโครงสร้างองค์กรที่มีความชัดเจน ที่ตรงตามพันธกิจ เพื่อสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยไม่จำเป็นต้องผ่านการพิจารณาจากหน่วยงานภายใน อีกทั้งสามารถควบคุม ตรวจสอบ และติดตามได้ง่าย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องความทำการร่วมมือพัฒนาระบบการศึกษาทุกภาคส่วนให้สังคมไทยตระหนักถึงแนวทางการเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศชาติ และสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรในแวดวงการศึกษาที่ทำงานด้านนี้อยู่แล้วเข้ามาทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายเพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ให้ดีขึ้น
2. รัฐบาลควรมีมาตรการสนับสนุนที่ชัดเจน สร้างความเสมอภาคทางสังคมควรให้พร้อมส่งเสริมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ พร้อมการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ เพื่อแก้ไขปัญหาที่สะท้อนถึงประเด็นปัญหาเชิงการบริหารจัดการมหาวิทยาลัยส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิต่าง ๆ ให้กับนักศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ฐานข้อมูลหน่วยงานภาครัฐ. ออนไลน์. สืบค้นเมื่อ 1 มกราคม 2564. แหล่งที่มา: <http://www.oic.go.th/ginfo/moreinfo.asp>.
- สกุรัตน์ อุษณาวรงค์ และคณะ. (2556). ผลกระทบจากการนำมหาวิทยาลัยออกนอกระบบ : เปรียบเทียบพนักงานผู้สอน (มหาวิทยาลัยขอนแก่นและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิศา เขียวพุ่มพวง. (2555). การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการ ปฏิบัติงานหลังออกนอกระบบราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ : มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- อัมเรศ เนตาสีธิ. (2553). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการ สำหรับมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพรัฐพล ศรีบุณาค. (2555). การพัฒนาการบริหารของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในประเทศไทยจากการวิจัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.